

John Dideren, boswachter en boa bij Het Goois Natuurreservaat

“In coronatijd waren we soms net een badmeester, met fluitje en al. Kom uit die hei, kom uit die boom!”

“Waar we ons over verbazen en onze grootste frustratie is, is dat een deel van de bezoekers niet intrinsiek gemotiveerd lijkt om de natuur te beschermen. Mensen komen om hun eigen ding te doen. Het draait om: ik wil, ik wil! Je krijgt soms gesprekken waarvan je denkt: weet je wel waar je bent? Mensen aaien de runderen alsof ze op een kinderboerderij zijn en vatten ze soms bij de horens. Ze voeren de vogels alsof het hun achtertuin is. Daar slaan we echt van achterover.

Het toezicht doen we met 4 fte boswachters die tegelijkertijd boa zijn. We zijn goed uitgerust met geweldsmiddelen en dragen die zichtbaar. Het maakt dat mensen eerder denken: het ziet er serieus uit, dus het zal wel serieus zijn. We zijn gastheer maar pakken door als dat nodig is. Via C2000 kunnen we snel communiceren met politie en hulpdiensten.

In het groene netwerk voor natuurtoezicht werken we goed samen met collega TBO's, omgevingsdiensten en politie. Wel constateren we dat de politie onderbezet is. Bij noodhulp zijn ze er zo, maar bij verzoeken voor samenwerking in handhavingsacties, lukt dat af en toe met moeite. Dat ligt niet aan de mensen maar aan de organisatie. We zijn steeds meer op onszelf aangewezen.

In coronatijd waren we soms net een badmeester, met fluitje en al. Kom uit die hei, kom uit die boom! Voetballende mensen op de heide in het broedseizoen, zag je eerder nooit. We zien het reguliere natuurgebruik terugkeren, een overblijfsel zijn bootcampjes en sportclubjes. We staan ze oogluikend toe.”

Harrie Oosting, boa en jachtopzichter bij de Jachtcombinatie

“Ik zie de boa's bij onze landgoederen langzamerhand verdwijnen”

“Ik werk voor particuliere landgoederen in de gemeente Brummen. De meeste aandacht vraagt het publiek en loslopende honden, soms stort van tuinafval. We zien ook dat steeds meer mensen fotograferen, wat natuurlijk mag, maar sommigen gaan te ver van het pad af.

Dit werk doe ik al bijna 46 jaar. Het blijft een leuk spelletje. Moeite met handhaving heb ik niet. Wel met het feit dat er steeds minder groene boa's komen. In de hele gemeente ben ik nog de enige fulltimer en verder is er nog een parttimer. Dat zie ik niet alleen hier, ook in de Achterhoek komt het voor. Het heeft veel te maken met dat we tegenwoordig veel moeten leren. Voor verlenging van je boa-aanstelling, moet je in vijf jaar tijd vier modules halen. Een module kost bijna 1000 euro. De natuurbeherende instanties betalen de studie wel, maar wij particulieren moeten de kosten zien te verhalen bij particuliere landgoederen. Ons werk vinden ze wel belangrijk maar de kosten te hoog.

Punt is ook dat elke module wordt afgesloten met een vrij zwaar examen, waar veel boa's – vooral oudere – voor zakken. Sommigen worden er zo mismoedig van, dat ze ermee stoppen. Echt heel jammer, want op die landgoederen hoort wel een toezichthouder rond te lopen. Ik ken jongeren die het werk graag willen overnemen, maar opzien tegen de jaarlijkse studie die ze zelf moeten bekostigen. Bijscholing is uitstekend. Dat willen we allemaal wel, maar die examens! Bovendien behandelen de modules ook zaken waar wij niet mee te maken hebben zoals vrachtwagens controleren.”

“Waar maak je je als boa het meest zorgen over?”

— Ria Dubbeldam (samenstelling)

Marco Meeling, boswachter publiek en boa-coördinator, Staatsbosbeheer Zuidwestelijke Delta

“Tot een diepte van 40 centimeter en over een oppervlakte van 500 m² raakte de bodem verontreinigd”

“Gelet op de recreatiedruk van de afgelopen jaren kunnen we stellen dat de Zuidwestelijke Delta niet onderdeel aan het landelijk beeld. We zijn zelfs herontdekt door een nieuwe groep recreanten en watersporters. Onze gebieden zijn ingericht op dit soort drukte en voor iedereen toegankelijk. Helaas zien we ook dat niet iedereen zich aan de toegangsvoorwaarden houdt, waardoor onze vijf integrale teams voor toezicht en handhaving genoodzaakt zijn om meer te handhaven. In 2021 hebben we 1.814 constateringen gedaan, waarvan 497 waarschuwingen zijn afgegeven en 318 keren verbaliserend is opgetreden.

We zien ook steeds vaker restanten van hennepkwekerijen, dumpingen van grofvuil en drugsafval. Afgelopen jaar werden we geconfronteerd met een behoorlijk grote ‘synthetische’ drugsdumping. Een trailer vol chemisch drugsafval was achtergelaten aan de rand van ons natuurgebied. Door een vermoedelijke explosie in de trailer stroomde 8.000 liter chemische stoffen de natuur in. Tot een diepte van 40 centimeter en over een oppervlakte van 500 m² raakte de bodem verontreinigd. Stoffen zoals zoutzuur kunnen het milieu behoorlijk beschadigen. De vervuilde grond is uiteindelijk gesaneerd en afgevoerd. Een flinke schadepost voor rekening van de grondeigenaar; geld dat bestemd was voor het onderhouden en beheer van de gebieden. In de Zuidwestelijke Delta vind je orchideeën als bijenorchis, bokkenorchis, groenknolorchis en het soldaatje. Vanwege hun kwetsbaarheid en in sommige gevallen (zeer) zeldzame status willen we ze zo goed mogelijk beschermen en behouden. Desondanks worden ze uitgestoken voor het opfleuren van vensterbanken en de tuin of om te verkopen. Wij adviseren onze bezoekers de vindplekken niet bekend te maken op social media. Een kleine tip die van groot belang kan zijn.”

Paul Peters, opsporingsambtenaar Milieu bij de gemeente Bergen (LB)

“Het is afwachten of we de geweldsmiddelen krijgen toebedeeld”

“In coronatijd kochten vele mensen uit verveling een hond. Wanneer de hond aan de lijn trekt, laten ze hem los, want dat loopt makkelijker. Spreek ik mensen daarop aan, dan zie je aan de gezichten: ‘Ga toch heen. Moet je daarvoor een bon schrijven?’ Zelfs in de omgeving hoor je vaak mensen zeggen: ‘De hond los, dat moet toch kunnen?’ Dat kan soms botsen. Voordat mensen de bossen ingaan, wordt nog snel even het mondkapje achtergelaten. Soms stuiten we op afval van hennepplantages. De politie heeft hiervoor geen capaciteit om te komen. Ook ligt hun prioriteit daar niet. Wij in het groen moeten het maar zelf doen, maar dat is met twee groene boa's niet te doen. Avonddiensten draaien we met z'n tweeën. Omdat we onbewapend zijn, bekijken we eerst: wat is er aan de hand, wie zijn het, moeten we er wel op af? Want mochten we ergens in verstrikt raken, dan is het maar de vraag of de politie binnen 1,5 uur ter plaatse kan zijn. Binnenkort starten we met de opleiding ‘Regeling toetsing geweldsbeheersing’ voor het gebruik van pepperspray, de wapenstok en handboeien. Het is afwachten of we de geweldsmiddelen krijgen toebedeeld door Justitie. Mijn mening is dat groene boa's voorzien moeten worden van geweldsmiddelen. Helaas zijn de meningen daarover verdeeld. In 2015, toen ik BOA was in de gemeente Cuijk, ben ik met opzet aangereden door een persoon op een off the road motor. Mijn collega had een gebroken arm en ik drie gebroken ribben. Wildcrossers hebben voor mij nog steeds de hoogste prioriteit in onze bos- en natuurgebieden.”

Warner Biezepol, boa Natuurmonumenten in De Wieden

“Zit je met een verdachte en de politie kan niet komen, dan wil je weten wie je voor je hebt”

Vooral toeristen vragen onze aandacht. Het gaat met name om hard varen in kleine wateren waar de zwarte stern en andere vogels broeden. Door golfslag kunnen nesten worden weggeslagen.

We zijn met z'n tweeën. Het gebied is uitgestrekt en je kunt nooit overal tegelijk zijn. We zijn er niet alleen voor verbaliserend optreden. We helpen bij motorpech en wijzen mensen de weg die met de boot verdwaald zijn. Je kunt ook een reanimatie meemaken. Eens hebben we twee dodelijke slachtoffers uit het water moeten halen.

Tussen eind april en oktober is het waterplan in werking, dat al zo'n 25 jaar bestaat. Met gemeente, provincie, politie, Staatsbosbeheer en hengelsportfederatie draaien we gecombineerde diensten. Continu zijn er twee boten op het water. In de wintermaanden hebben we als enige een boot. Als ons iets overkomt, hebben we niet gelijk assistentie.

Ik doe het werk al bijna 30 jaar met veel plezier. 's Morgens weet ik nog niet wat ik die dag ga meemaken. Je ziet dat de mensen mondiger worden en een korter lontje hebben. Gelukkig heb ik mijn postuur mee, agressie heb ik nog niet ervaren. Maar het zal vast een keer gebeuren dat ik met iemand in aanvaring kom. De Wet politiegeregens werkt daarbij niet mee. Zit je met een verdachte en de politie kan niet komen, dan wil je weten wie je voor je hebt. Die gegevens krijg je niet meer zomaar. Eens hebben we iemand rustig kunnen verbaliseren, waarna op het politiebureau bleek dat het een notoire geweldspleger was. Dan heb je geluk gehad.